

ALLIANTIE DUURZAAM
RIJNMOND

Bezoekadres:
Gemeentehuis Barendrecht
Binnenhof 1, 2991 AA
BARENDRECHT

Postadres:
BAR-organisatie
t.a.v. Dhr. Beerepoot
Postbus 271, 2980AG
RIDDERKERK

Inlichtingen bij:
Dhr. F.J. Beerepoot
f.beerepoot@bar-organisatie
+316-55782867

Kenmerk: geen

Datum: 19 december 2016

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland
t.a.v. Mevr. A. Bom-Lemstra
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp:
Handreiking Voorkeursalternatief Windenergie Herziening VRM

Geachte mevrouw Bom-Lemstra,

Met onze brief van 9 november jl. is door 13 gemeenten die het convenant Realisatie windenergie stadsregio Rotterdam hebben ondertekend een handreiking aan uw college aangeboden. Daarin is een voorkeur uitgesproken over hoe vervolg te geven aan de uitkomsten van het door u uitgevoerde PlanMER onderzoek naar locaties voor de ontwikkeling van windenergie. Daarmee is invulling gegeven aan de mogelijkheid die gemeenten hebben om zelf alternatieve locaties aan te dragen wanneer realisatie achterblijft en de realisatie van totaal 150 MW in de regio niet langer realiseerbaar wordt.

Deze handreiking is tijdens het Bestuurlijk overleg op 18 november jl. besproken. De gemeenten hebben daarbij aangegeven dat deze handreiking een reactie is op de onderzochte locaties in het PlanMER onderzoek, waarbij gemeenten inzicht geven in de wenselijkheid en het draagvlak t.a.v. specifieke locaties. Dit inzicht achten de indieners van deze handreiking noodzakelijk om tot een gewogen keuze te komen over het opnemen van een locatie voor windenergie in de VRM, aanvullend op de reeds onderzochte aspecten in het PlanMER onderzoek. Gedurende het overleg is door diverse aanwezige bestuurders uitgesproken dat het convenant gemeenten verbindt aan een gezamenlijke opgave en dat gemeenten állen een verantwoordelijkheid dragen om deze opgave te realiseren.

Op 25 november jl. hebben wij uw brief ontvangen inzake de partiële herziening van de VRM en het proces dat u voornemens bent om aan te houden. Deze brief volgde op bovengenoemd bestuurlijk overleg dd. 18 november jl.

Uw college geeft in deze brief aan dat de handreiking nog onvoldoende basis biedt om de benodigde 150 MW windenergie op land binnen de stadsregio te realiseren. U heeft daarom een oproep gedaan aan alle gemeenten om nogmaals goed te kijken naar de eigen gemeentelijke handreiking en te zoeken naar mogelijkheden hier nog locaties aan toe te voegen.

In het overleg is tevens aangegeven dat er meer tijd nodig is voor afstemming tussen gemeenten over specifieke locaties. Om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke handreikingen op het nodige

draagvlak kunnen rekenen, zal er ook nog afstemming met colleges en de gemeenteraden plaatsvinden. De afstemming in commissies en raden zal zeker nog tot in januari 2017 lopen. Met de meegestuurde planning, en vooral de twee lezingen in GS op 20 december 2016 en 24 januari 2017 heeft u daarvoor meer ruimte geboden.

Medio januari wordt een volgend bestuurlijk overleg gepland om de verkregen inzichten uit de gemeenteraden met u te bespreken. Dit is voorafgaand aan de tweede lezing in uw college van GS. Dan kan meer duidelijk worden over de uiteindelijke ruimte die gemeenten zien voor de realisatie van windenergie.

Als reactie op uw brief van 25 november jl. is er door gemeenten opnieuw naar de reeds ingediende handreiking gekeken om te bezien of er aanvullingen mogelijk zijn. Daar waar er verschillen van inzicht zijn over locaties die op de grens van een gemeente liggen, is nadere afstemming tussen betrokken gemeenten gezocht om ieders gezichtspunt toe te lichten. Dit heeft ertoe geleid dat er voor een tweetal gemeenten een herziening van de reeds ingediende handreiking ligt. Helaas hebben niet alle convenant-gemeenten zich via deze route willen uitspreken over de locaties die zijn onderzocht in het PlanMER onderzoek. Dit doet niets af aan de wil van de gemeenten die wel deze stap zetten om zich in te zetten voor de gezamenlijke opgave en de benodigde verantwoordelijkheden die het convenant met zich meebrengt.

In lijn met de procedure die u schetst in uw brief van 25 november jl. doen wij u derhalve de herziening van de handreiking toekomen, ter bespreking in de eerste lezing op 20 december in uw college van GS. Deze handreiking ziet op de eerder aan u verstrekte handreikingen voor zover gemeenten geen aanpassingen hebben voorgesteld. Voor de handreiking van de gemeenten Hellevoetsluis, Nissewaard, Brielle, Westvoorne (gezamenlijk als Voorne-Putten) en Rotterdam, geldt dat deze op punten zijn aangescherpt. Deze vindt u in de bijlage.

Op basis van de uitgangspunten die in het bestuurlijk overleg zijn gedeeld en de aangeboden gemeentelijke handreikingen zijn wij van mening dat een passend aantal locaties is opgenomen om de benodigde 150 MW in de regio te realiseren. Waarbij opgemerkt dat er een aantal locaties onbesproken is gebleven omdat betrokken gemeente daarover geen inlichtingen heeft verstrekt.

U geeft in uw brief tevens aan uit te gaan van een risicomarge, welke nodig is om de tegenvallende resultaten bij de realisatie op te vangen. Ons voorstel is om deze marge deels in te vullen met de locaties die op dit moment worden onderzocht op haalbaarheid. Het betreft dan de 6 tot 10 windmolens binnen de gemeente Rotterdam en de voorgestelde uitbreiding met 2 windmolens binnen gemeente Nissewaard (locatie Plaatweg). Zoals met u overeengekomen zullen deze (uitbreidingen van) locaties, gedurende de zienswijzeprocedure formeel worden aangeboden om op te nemen in de herziening van de VRM.

Wij gaan ervan uit dat u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uit naar uw reactie.

Hoogachtend,

Jan van Belzen,

Burgemeester van Barendrecht en onafhankelijk voorzitter bestuurlijk overleg
Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam

Namens wethouders

Van Harten (Vlaardingen), Evers (Maassluis), Heuvelink (Lansingerland), Van Aaken (Schiedam), Van Cappelle (Capelle a/d IJssel), Oosterwijk (Krimpen a/d IJssel), Japenga (Ridderkerk), Van der Linden (Barendrecht), Verbeek (Brielle), Mourik (Nissewaard), Van Lith (Hellevoetsluis), Van der Meij (Westvoorne), Langenberg (Rotterdam).

Bijlagen:

- Handreiking Voorne-Putten inclusief overzichtskaart
- Handreiking Rotterdam

Handreiking Gemeente Rotterdam**Locaties windenergie convenant Windenergie (voorm.) Stadsregio Rotterdam****13 december 2016****Notitie Afwegingskader op basis van potentiële voorkeurslocaties**

De 10 Rotterdamse zoeklocaties vanuit concept-PlanMER

Gemeente: Rotterdam	Locatie	Nr.	Aantal windmolens 1	Realiseerbaar MW
	1. Noordzeeboulevard	43	3	9
	2. Hoek van Holland Pier	30	8	24
	3. Bedrijventerrein Oudeland	13b	6	18
	4. Polder Schieveen	47	3	9
	5. Ahoy	26	2	6
	6. Rivium-Noord	24	1	3
	7. Hoek van Holland Duinen	29	2	6
	8. Rivium-Zuid	25	1	3
	9. Poort van Charlois	28	2	6
	10. Hoek van Holland Verlengde Waterweg	32	4	12

1 Gemiddeld levert elke windturbine circa 3,2 Megawatt aan opgesteld vermogen.

1. Afwegingskader

Bovenstaande locaties zijn in het Pondera-rapport opgenomen en zijn in de concept-PlanMER als mogelijke locaties opgenomen ter beoordeling (ambtelijk en bestuurlijk) aan gemeente Rotterdam. De nummering is conform de concept-PlanMER. In de kolommen daarnaast staan de inschattingen van Pondera namens Provincie Zuid-Holland hoeveel turbines en hoeveel Megawatt aan opgesteld windvermogen indicatief zou passen op deze locatie.

Er is op basis van negen criteria door de provincie beoordeeld.

1. Leefomgeving (geluid / slagschaduw);
2. Ecologie;
3. Landschap
4. Cultuurhistorie en archeologie;
5. Veiligheid (kwetsbare objecten / infrastructuur/installaties & kabels en leidingen/waterkeringen/vliegverkeer & radar/straalpaden/trillingen);
6. Duurzame energieopbrengst

Daarnaast heeft de gemeente Rotterdam zelf de locaties binnen de gemeentegrenzen nog aan drie extra criteria onderworpen:

7. Recreatieve ontwikkelingen;
8. Stedenbouwkundige aspecten;
9. Toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen (bv. woningbouw)

2. De zoeklocaties nader verkend

Hieronder per locatie de afweging en de slotconclusie per beoordeelde (Rotterdamse) locatie op basis van bovenstaande criteria:

1. Noordzeeboulevard (43)

Deze locatie ligt in feite op de grens van gemeente Rotterdam en Westvoorne. Rotterdam onderschrijft de conclusies uit het concept PlanMER waarin aangegeven is dat nader ecologisch onderzoek nodig is ten aanzien van de status van Natura2000-gebied. Daarnaast is het een technisch moeilijk te realiseren locatie qua kabels en leidingen.

Conclusie:

(vooralsnog) Niet opnemen in het voorkeursalternatief. Mochten onderzoeken tijdig uitwijzen dat deze locatie kan worden toegevoegd dan zou dit in de zienswijzenprocedure als potentiële locatie kunnen worden toegevoegd. Initiatief ligt hiervoor bij de gemeente Westvoorne.

2. Hoek van Holland Pier (30)

Voor deze locatie bestaat geen algeheel draagvlak vanuit het perspectief van stedenbouw en landschap. Met een eventuele benutting van deze locatie (lijnopstelling) wordt visueel de 'poort naar zee' dichtgezet wat een zwaarwegend argument is in de discussie om deze plek al dan niet voor windenergie te benutten. Gesprek met de gebiedscommissie bevestigt het beeld dat deze locatie vrij moet blijven van windturbines omdat de gehele zone langs het strand en langs de duinenrij ten oosten van de pier zowel vanuit het belang van recreatie en vanuit het belang van radargevoeligheid gevrijwaard moet blijven van turbines. Tot slot geldt dat er nog nader onderzoek nodig zou zijn naar de vogeltrekroutes in relatie tot deze zoeklocatie met als risico dat vanuit Flora- en Faunaonderzoek de locatie ongeschikt blijkt. Om genoemde redenen: negatief advies.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

3. Bedrijventerrein Oudeland (13b)

Net als gemeente Lansingerland is Rotterdam van mening dat locatie 13b niet voldoet. Omdat er in de structuurvisie van gemeente Lansingerland op het deel van de zoeklocatie wat betrekking heeft op grondgebied van Lansingerland toekomstig stedelijk gebied (woningbouw) is aangegeven, zou de plaatsing van windturbines op locatie 13b tot directe hinder leiden. Voor Rotterdam is van belang dat het zoekgebied duidelijk binnen de invloedssfeer valt van Rotterdam-The Hague Airport met hoogtebeperkingen van 5-40 meter waardoor de locatie niet kansrijk wordt geacht. Deze visie wordt versterkt door het feit dat in tegenstelling tot wat het rapport van Pondera aangeeft, er geen herkenbare landschappelijke opstelling mogelijk is omdat het een gebied is dat kan worden beoordeeld als 'restruimte tussen stedelijke fragmenten'.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

4. Polder Schieveen (47)

In het PlanMER is ten onrechte uitgegaan van het feit dat op deze plek een nieuw bedrijventerrein zal worden gerealiseerd. Dit is achterhaalde informatie. Binnen het in de maak zijnde Bestemmingsplan Natuur- en Recreatiegebied Schieveen (ontwerp is van 25

april 2016) is een groot deel van de locatie voorzien als waterbergingsgebied. Daarnaast gelden ook hier beperkingen die worden gesteld aan de maximale hoogte van bouwwerken vanuit luchthaven Rotterdam-The Hague Airport. Er is aldus een negatief advies.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

5. Ahoy (26)

Binnen de hindercontouren van deze zoeklocatie ligt een extreem hoog aantal gevoelige objecten waardoor de locatie ongeschikt wordt geacht. Daarnaast is het een VIP-gebied voor wat betreft de economische ontwikkeling van Rotterdam waardoor de combinatie van windturbines als complex wordt ervaren. Het project Hart van Zuid is namelijk één van de grote speerpuntprojecten van de stad. Het Zuiderpark vormt de centrale groene ruimte te midden van drukke stedelijke woonwijken. Dit zijn de hoofdredenen waarom deze locatie als ongeschikt en onwenselijk wordt beschouwd.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

6. Rivium-Noord (24)

Voor deze locatie geldt dat er cumulatie-effecten kunnen optreden met de zojuist in werking gezette windturbine op grondgebied van buurgemeente Capelle aan den IJssel. Verder ligt de hindercontour voor een groot deel over gevoelige objecten. Net als Capelle aan den IJssel is Rotterdam geen voorstander van deze locatie mede omdat de aanwezigheid van de Joodse begraafplaats geen goede combinatiemogelijkheid biedt met een potentiële windturbine. De landmark van de nieuw geplaatste turbine naast de Van Brienenoordbrug blijft sterker als er één windturbine staat en wordt verzwakt als er meerdere worden gerealiseerd op deze plek.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

7. Hoek van Holland Duinen (29)

Het openhouden van het duinlandschap heeft landschappelijk grote prioriteit. Daarnaast speelt op deze plek een toekomstige recreatieontwikkeling. Tot slot is er nader onderzoek nodig ten aanzien van vogeltrekroutes teneinde een integraal oordeel te kunnen leveren. De locatie wordt vanuit het gebied ten zeerste ontraden om hier in de toekomst windturbines te plaatsen; met name een lijnopstelling op andere plekken binnen Hoek van Holland heeft de voorkeur. Tot slot is het gebied zelf zeer negatief om hier windturbines te plaatsen.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

8. Rivium-Zuid (25)

Na afstemming met de buurgemeente (Capelle aan den IJssel) geldt dat bij plaatsing van één turbine op deze plek er mogelijk cumulatieve effecten optreden in samenhang met de zojuist in werking gestelde windturbine aan de oostzijde van de Brienenoordbrug. Daarnaast zijn er vanuit Rotterdams perspectief nadelige effecten voor de polder De Esch en zijn er ook nadelige effecten voor het woongebied Kralingse Veer. Ook de Joodse begraafplaats (zie ook de toelichting op locatie 24) vormt geen ideale combinatie met een te plaatsen turbine in zoekgebied 25.

Conclusie: Niet opnemen in het voorkeursalternatief.

9. Poort van Charlois (28)

In het rapport van Pondera is een indicatie aangegeven dat er twee windturbines op deze

plek kunnen worden gerealiseerd. De gemeente is van mening dat bij een goede inpassing op deze plek één windturbine kan worden gerealiseerd mits er voldoende draagvlak ontstaat bij ondernemers van het bedrijventerrein Charloisse Poort. Een situering in de meest westelijke punt van het zoekgebied is de meest haalbare optie. Nader onderzoek met RWS is wel nodig. Er is in dat geval een beperkte invloed van de windturbine op bedrijven in de noordoosthoek van Rhoon. De gebiedscommissie heeft aangegeven nadere verkenning te accepteren mits met het BIZ van Charloisse Poort hierin nader wordt betrokken.

Conclusie: Eén windturbine opnemen in het voorkeursalternatief maar nader verkennen.

Locatie Blindeweg Rotterdam (locatie ongenummerd = nieuw)

Na overleg met Pondera stelt de gemeente voor om de andere geprognoseerde windturbine op een alternatieve nabijgelegen locatie aan te wijzen. Het gaat om de locatie tussen de Blindeweg en de Beekmanweg in Rotterdam net ten westen van zoeklocatie 28. Dit is formeel geen Charlois meer. Deze plek zal dus nader onderzocht moeten worden maar vanuit ruimtelijk perspectief leent deze locatie zich goed om een tweede turbine te realiseren. De locatie is nabij de A15 gelegen dus nader onderzoek met Rijkswaterstaat is eveneens aan de orde.

Conclusie: Eén windturbine nader onderzoeken en indien technisch mogelijk via een zienswijze opnemen in het voorkeursalternatief.

10. Hoek van Holland Verlengde Waterweg (32)

De gemeente is positief ten aanzien van deze locatie. Wel is er een kanttekening te maken op het aantal te plaatsen windturbines. Vanuit het gebied komt de beperking dat ten westen van de hoek Haakweg/Hoeksebaan geen windturbine geplaatst kan worden enerzijds vanwege het Stena-terrein en anderzijds omdat er een toekomstige weg is gepland in dit gebied. Er resteert dan –volgens Pondera– ruimte voor 2 of 3 windturbines. Uiteraard is nader onderzoek naar draagvlak noodzakelijk. Opgemerkt wordt dat er een overlap is met de potentiële locatie 31 dus in de praktijk zullen er minder turbines mogelijk zijn mede vanwege het feit dat de DSM in de strook gevestigd is en er een minimale afstand dient te worden aangehouden ten opzichte van de meest westelijke turbine van locatie 31. De gebiedscommissie is positief ten aanzien van 1 windturbine maar vermoedt dat meer turbines technisch niet haalbaar zijn. Nader onderzoek of een tweede turbine hier technisch toch inpasbaar zou zijn, is aan de orde.

Conclusie: Eén windturbine opnemen in het voorkeursalternatief en nader onderzoeken of het technisch mogelijk is om een extra turbine in deze strook te realiseren ten oosten van de Haakweg.

Conclusies over de potentiële voorkeurslocaties

Rotterdam kiest een tweetal voorkeurslocaties. Dat is de locatie Hoek van Holland Waterweg (32) waar we ruimte zien voor 1 à 2 windturbines ter plaatse mits goed onderzoek wordt gedaan. De tweede voorkeurslocatie betreft Poort van Charlois waarbij fysieke ruimte zo westelijk mogelijk binnen het zoekgebied moet worden gezocht. Er is hier in onze ogen ruimte voor 1 windturbine. Aanvullend zien wij nog mogelijkheden voor 1 windturbine ten westen van zoekgebied 28 in de omgeving Blindeweg/Beekmanweg. Nader onderzoek moet hiervoor worden opgestart wat kan leiden tot een zienswijze in het voorjaar van 2017.

In totaal dus 2 alternatieve locaties als voorkeurslocatie met in totaal 2 à 4 windturbines.

3. De tussentijdse resultaten uit de studielocaties uit Convenant 2012

Naast de hierboven genoemde locaties zijn er twee Rotterdams locaties die reeds in het "Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam" uit 2012 zijn aangeduid. Het betreft locatie Beneluxplein of Beneluxster en de locatie Landtong – Rozenburg.

Voor beide locaties geldt dat ze nog steeds in studie/in onderzoek zijn en kansrijk zijn als locaties die meetellen in de 150 Megawatt die nodig is in de voormalige Stadsregio.

Locatie Beneluxplein – gemeente Albrandswaard & gemeente Rotterdam (locatie 2)

Oorspronkelijk stonden er twee turbines aangeduid op grondgebied van Rotterdam als studie-object.

Voor wat betreft het Rotterdamse deel van de zoeklocatie wordt één windturbine –mits nader onderzoek wordt gedaan- positief beoordeeld. Hierbij wordt niet gedacht aan een plek binnen de contouren van het verkeersplein maar meer aan de randen aan buitenzijde van snelweg en afritten. De zoeklocatie dus verder specificeren en zover mogelijk van woonbebouwing van Poortugaal en Hoogvliet positioneren. Gebiedscommissie heeft geen moeite met deze locatie mits de plek in samenspraak met de ondernemersvereniging van bedrijventerrein Gadering wordt besproken en indien de turbine niet binnen het recreatiegebied Groene Gordel wordt gesitueerd. Eventueel andere (twee) potentiële windturbines vanuit het zoekgebied bevinden zich op gemeentegrond van Albrandswaard. Gemeente Rotterdam vervolgt het onderzoekstraject met betrekking tot de realisatie van meerdere turbines op deze locatie. Afstemming in dit kader met Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en de buurgemeente vindt nader plaats.

Conclusie: Eén windturbine opnemen in het voorkeursalternatief mits het onderzoek met SBB en RWS dit technisch mogelijk maakt en het liefst in combinatie met twee windturbines op grondgebied van gemeente Albrandswaard.

Locatie Landtong – Rozenburg (locatie 33)

In het stadsregionale convenant 2012 staan voor de studie fase vier turbines aangeduid op grondgebied van Rotterdam, op het brede deel van de landtong. Deze studielocatie sluit aan op de westelijker gelegen 12 bestaande windturbines op het smalle deel van de landtong.

Al geruime tijd onderzoekt de gemeente samen met het Havenbedrijf Rotterdam en DCMR de ruimtelijke, economische en milieukundige mogelijkheden om op de Landtong Rozenburg turbines in te passen. Realisatie van drie turbines is naar verwachting inpasbaar. De inpasbaarheid van een vierde en vijfde turbine is in onderzoek. Voor de vierde en vijfde windturbine geldt dat ze zich op gespannen voet kunnen verhouden met de mogelijk toekomstige ontwikkeling van het High Tech Centre (hoogwaardige havengerelateerde, kleinschalige bedrijvigheid) van het Havenbedrijf Rotterdam. Momenteel richt de gemeente zich op een optimalisatie van de inpassing van 4 of 5 windturbines. Havenbedrijf zou kunnen overwegen om vast te houden aan een

ontwikkeling van 3 turbines in verband met de toekomstige naastgelegen High Tech Centre ontwikkeling. De definitieve resultaten van deze optimalisatie worden begin 2017 verwacht. De gebiedscommissie Rozenburg wordt betrokken bij het verdere proces.

Conclusie: Drie windturbines vooralsnog opnemen in het voorkeursalternatief. Voor de vierde en vijfde windturbine op de Landtong Rozenburg dient verder nader onderzoek plaats te vinden. Gemeentelijke opgave is om minimaal vier windturbines ter plaatse te realiseren. Havenbedrijf Rotterdam is samenwerkingspartner in dit project en zal vanuit hun perspectief de vierde en vijfde potentiële windturbine niet naar voren schuiven als gevolg van de toekomstige bedrijfsontwikkeling van het High Tech Centre.

4. Conclusies – overall

Naast de twee alternatieve voorkeurslocaties (2 à 4 windturbines) zijn er voortvloeiend uit het “Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam” 2012 twee studielocaties (Rozenburg – Landtong en Hoogvliet-Beneluxster) die in potentie nog 4 à 6 extra windturbines kunnen opleveren. In totaal gaat het dan om 6 à 10 potentiële windturbines op Rotterdams grondgebied. Dit is een reeel aanbod dat voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit het stadsregionaal convenant. Immers: in de berekening van alle potentiële zoeklocaties van alle voormalige Stadsregiogemeenten neemt Rotterdam binnen de totale capaciteit van 163 windturbines 32 windturbines voor haar rekening (= 20%), terwijl de totale resterende opgave 35 windturbines is. Nemen we een gelijk aandeel (20%) van de resterende opgave van 35 windturbines, dan zou Rotterdam 7 windturbines hoeven te realiseren. De genoemde 6 à 10 turbines is dus in verhouding met de doorgerekende gemeentelijke opgave.

5. Visie op naast de gemeente Rotterdam gelegen potentiële zoeklocaties in andere gemeenten in voormalige Stadsregio Rotterdam

Voor wat betreft een aantal locaties is afstemming aan de orde (geweest) voor de zoekgebieden van windturbines die weliswaar gelegen zijn in andere gemeenten maar die invloed hebben op Rotterdams(e) grondgebied en woongebieden.

Locatie Stormpolder – Krimpen aan den IJssel (locatie 11)

Voor deze locatie geldt weliswaar dat plaatsing van een windturbine er toe leidt dat de 42 dB Lden contour geen overlap vertoont met de woonbebouwing van Rotterdam-Beverwaard.

Desalniettemin zou de windturbine zodanig geplaatst kunnen worden dat hiermee op 480 meter van de turbine woningbouw is gelegen. Ook zijn er risicovolle objecten aanwezig waardoor het een lastige zoektocht is om te komen tot een geschikte locatie.

Gemeente Rotterdam onderschrijft hiermee het advies van beide buurgemeenten (Krimpen aan den IJssel en Capelle aan den IJssel) om nader gezamenlijk onderzoek te verrichten. Alleen op deze wijze is het mogelijk om te bepalen of er alsnog mogelijkheden voor plaatsing van bv. één of twee turbines zijn.

In het geval er ‘gedragen’ mogelijkheden zijn heeft Rotterdam een voorkeur van realisatie van turbines in het middendeel van het zoekgebied omdat dan de afstand tot aan de dichtstbijzijnde Rotterdam bebouwing acceptabel is (meer dan 480 meter verwijderd).

Locatie Vaanplein – Barendrecht (locatie 27/5)

Plaatsing van windturbines op deze plek stuit vanuit Rotterdams perspectief op bezwaren vanuit beleving en landschappelijke effecten. Potentiële turbines verhouden zich moeilijk met de kleinschaligheid, het groene karakter en de grote recreatieve betekenis van het Zuidelijk

Randpark. Daarnaast worden vraagtekens gezet bij windturbines vanwege de mogelijke effecten op de Zuiderbegraafplaats.

Geen positief advies voor mogelijke turbines op deze locatie.

Locatie Plaatweg – Gemeente Nissewaard (locatie: ongenummerd = nieuw)

Gemeente Nissewaard heeft een studielocatie in voorbereiding waarbij 4 turbines geplaatst zouden kunnen worden in de noordoostelijke hoek van de gemeente Nissewaard en grenzend aan de Oude Maas en Hoogvliet.

Gemeente Rotterdam ziet met belangstelling de studieresultaten tegemoet en wacht dus met advies richting gemeente Nissewaard

Tot slot dient te worden vermeld dat de gemeente Rotterdam het liefste ziet dat alle gemeenten een aandeel leveren in het plaatsen van windturbines binnen hun gemeentegrenzen. De koek moet ongeveer gelijk verdeeld worden. Een aantal gemeenten heeft namelijk 0 turbines op 'hun' lijstje staan, namelijk Maassluis, Albrandswaard en Barendrecht.

Aan: Gedeputeerde Staten Provincie Zuid Holland
t.a.v. Mw. A. Bom - Lemstra
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Regiegroep Voorne-Putten
p/a Oostzandijk 26
3221 AL Hellevoetsluis

Datum: 7 juni 2016
Betreft: ARD voor het MER Partiele herziening
RM Windenergie

Behandeld door:
Mw. H. Rensen (Nissewaard)

Geachte mevrouw Bom,

Op 10 mei 2016 heeft u de onderzoeksopzet voor het planMER over de windlocaties, het Advies Reikwijdte en Detailniveau (ARD), vastgesteld. De te doorlopen m.e.r. procedure is wettelijk verplicht voor de partiële herziening van de Visie Ruimte en Mobiliteit. Aanleiding voor deze partiële herziening is dat een deel van de locaties, vastgelegd in het Convenant Windenergie Stadsregio Rotterdam, (deels) niet haalbaar zijn en er nieuwe locaties nodig zijn om de provinciale taakstelling zeker te stellen.

De provinciale taakstelling behelst een opgave voor het realiseren van 735,5 MW aan opgesteld vermogen windenergie in 2020. Het grootste deel van deze taakstelling wordt gerealiseerd op Goeree-Overflakkee (225 MW) en in de Rotterdamse Haven (300 MW). Onder het genoemde convenant zouden de gemeenten uit de voormalige stadsregio een taakstelling van 150 MW aan opgesteld vermogen binnen het grondgebied realiseren.

De afgelopen jaren is gebleken dat, ondanks het bestuurlijk draagvlak dat ten grondslag lag aan het convenant, een deel van de locaties technisch niet haalbaar was, dan wel een fikse vertraging heeft opgelopen in het proces om deze te realiseren. In een aantal gevallen lag dat buiten de invloedssfeer van de betreffende gemeente omdat er sprake bleek te zijn van tegengestelde belangen met andere overheidsorganen.

De gemeenten hebben reeds eerder te kennen gegeven de landschappelijke waarden van Voorne-Putten niet aangetast te willen zien worden. Daarom hebben onze raden zich via moties uitgesproken tegen extra locaties voor windturbines, die deze waarden aantasten. De samenwerkende gemeenten op Voorne-Putten erkennen echter de urgentie van de provinciale taakstelling, zowel op inhoud als op proces. Vanuit de gedachte dat dit een gedeeld probleem betreft, zijn wij bereid een substantiële bijdrage te leveren aan deze opgave. Daarbij staat wat ons betreft de oorspronkelijke verplichting die wij met het convenant zijn aangegaan, niet ter discussie. Wij blijven ons onveranderd inzetten om de hierin opgenomen potentiële en studielocaties tot ontwikkeling te brengen. Voor de locatie Hartel-Oost is daar deze week een belangrijke stap voorwaarts in gezet, waarover wij u in een separate brief nader informeren. Wat betreft de locatie Haringvlietdam noord upgrade vinden er ook weer nieuwe gesprekken plaats. Wij verzoeken dringend uw inzet en medewerking om windmolens op de keringen mogelijk te maken.

Bovendien zijn wij politiek en bestuurlijk bereid ons actief in te zetten om een extra opgave aan windenergie binnen onze gemeenten te realiseren. Voor deze extra opgave is aansluiting gezocht bij vastgesteld beleid.. Plaatsing aan de zuidrand, in het middengebied en in zee (Natura-2000 gebied) is in strijd met onze gebiedsvisie en de (eveneens door de provincie op basis van het gebiedsprofiel gedeelde) kwaliteiten die wij voor dit gebied nastreven. Daarbij komt dat plaatsing van windturbines in zee economisch niet haalbaar blijkt te zijn. De zoeklocaties die zich in deze gebieden bevinden, wijzen wij om die reden van de hand.

Wij hebben zeer recentelijk een gebiedsperspectief voor de noordrand (Geuzenlinie) vastgesteld. Hierin hebben wij het gebied ten noorden van de Groene Kruisweg aangemerkt als overgang van het hoogstedelijk gebied naar

de groenblauwe delta. Door de geografische ligging van dit gebied en de Invloedsferen van het HavenIndustrieel Complex biedt dit gebied kansen voor diverse ontwikkelingen waaronder vormen van verduurzaming.

In aansluiting op het gebiedsperspectief Geuzenlinie zien de gemeenten op Voorne-Putten de extra opgave aan windenergie in directe relatie staan met dit gebied. Concreet betekent dit dat zich in dit gebied nog enige mogelijke locaties, passend in of aansluitend aan de provinciale zoeklocaties, voor een extra opgave aan windenergie bevinden. Het gaat dan om:

- Extra 6 MW bij de Noordzeeboulevard te Westvoorne;
- Extra 6 MW bij de Harmsenbrug te Brielle;
- Extra 6 MW op de landtong Plaatweg te Nissewaard.

Een laatste deel waar het aanbod betrekking op heeft, bevindt zich op grondgebied van Hellevoetsluis langs de N57. Het gaat dan om:

- Extra 6 MW ter hoogte van de rotonde aan de provinciale weg N497.

Voor Voorne-Putten telt dat op tot een extra opgave van 24 MW. Zie bijgevoegd overzicht.

Op de nieuwe locatie in Nissewaard (landtong Plaatweg) na, bevinden de locaties zich in of aansluitend aan de zoekgebieden die reeds onderzocht worden in de planMER. Daardoor wordt in het proces op voorhand geen vertraging voorzien. Een voorstel om de nieuwe locatie gelijk op te laten lopen, wordt momenteel uitgewerkt.

Wij gaan ervan uit met dit aanbod een substantiële bijdrage te leveren om de realisatie van de provinciale opgave veilig te stellen. Dit aanbod wordt gedaan onder de voorwaarde dat de overige locaties op Voorne-Putten geen deel uitmaken van de voorkeursalternatieven en uiteindelijk niet in de VRM worden opgenomen. Wezenlijk onderdeel van het aanbod is dat Voorne-Putten, in ieder geval voor de middellange termijn (2030), verder gevrijwaard blijft van een grotere opgave. Wij gaan graag met u in gesprek om hierover nadere afspraken te maken. Wanneer u kunt instemmen met dit voorstel, zullen wij onze collegebesluiten formaliseren binnen onze raden.

Namens de colleges van de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne,

De Regiegroep Voorne-Putten

Secretaris

J. Simons

Coördinerend gemeentesecretaris

Voorzitter

Mw. M. Sale

Voorzitter regiegroep

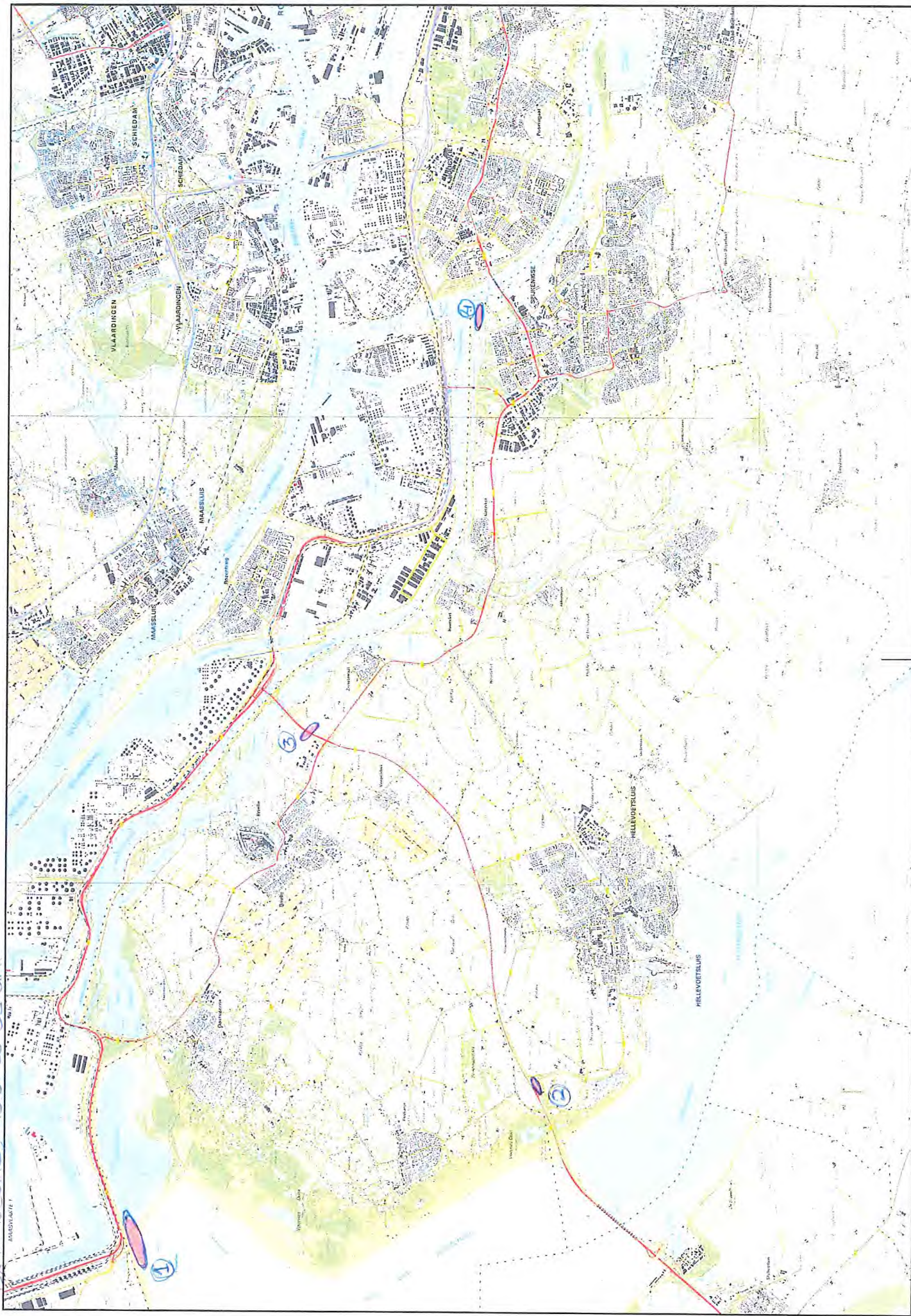
On. Mourik

wethouder Nissewaard

Gemeente	Opgave uit Convenant (Mw's)	Status convenantlocatie	Gerealiseerd	Nog te realiseren o.b.v. convenant	Extra t.o.v. convenant (Mw's)
Brielle	-	-	-	-	6 (noordrand, t.h.v. Harmsenbrug), binnen zoeklocatie 6 (noordzijde)
Hellevoetsluis Haringvlietdam Noord upgrade	12	Te realiseren	-	12	6 (N57, t.h.v. rotonde N 497), direct aansluitend aan zoeklocatie 7 (zuidzijde)
Hellevoetsluis verlenging van Haringvlietdam Noord upgrade	6	Studie	-	0	
Nissewaard	12	Studie	-	12	6 (landtong Plaatweg), uitbreiding zoeklocatie in oostelijke richting. Onderzoek door Nissewaard.
Westvoorne	15	Potentieel	12	3	6 (noordzeeboulevard), verruimde zoeklocatie 43.
Totaal	45		12	27	24

Ter adstructie zal nog een kaart met deze locaties worden toegezonden.

Extra locaties + 00 content

Per e-mail ontvangen d.d. 1 december 2016

Van: Gemeenten Hellevoetsluis, Brielle, Nissewaard en Westvoorne

Beste Ferry,

In navolging van onderstaande mail wil ik jou namens de verantwoordelijk portefeuillehouders van Voorne-Putten als volgt berichten.

De brief van de GS is gisteren besproken in het gezamenlijk portefeuillehouders overleg. Tijdens dit overleg zijn de volgende opmerkingen gemaakt:

- De eerder ingediende handreiking geldt nog onveranderd. De brief met het bestuurlijk aanbod is nogmaals bij deze mail gevoegd;
- Het bestuurlijk aanbod van Voorne-Putten geldt als kwantitatief eindbod. Daarmee hebben de bestuurders zich vastgelegd om de genoemde aantallen MW's op de genoemde locaties binnen de eigen gemeentegrenzen te realiseren. Dit betekent dat er naast de oorspronkelijke convenantsopgave tevens een extra opgave is omarmd. De totale bijdrage van VP aan de opgave komt daarmee op 63 MW (12 + 27 + 24), ruim een derde van de totale opgave, zelfs inclusief overcapaciteit. Ter verduidelijking:

Gemeente	Opgave uit Convenant (Mw's)	Status convenantlocatie	Gerealiseerd	Nog te realiseren o.b.v. convenant	Extra t.o.v. convenant (Mw's)
Brielle	-	-	-	-	6 (noordrand, t.h.v. Harmsenbrug)
Hellevoetsluis Haringvlietdam Noord upgrade	12	Te realiseren	-	12	6 (N57, t.h.v. rotonde N 497)
Hellevoetsluis verlenging van Haringvlietdam Noord upgrade	6	Studie	-	0	
Nissewaard	12	Studie	-	12	6 (landtong Plaatweg)
Westvoorne	15	Potentieel	12	3	6 (noordzeeboulevard)
Totaal	45		12	27	24

- Het bestuurlijk aanbod is gekoppeld aan de locaties die middels het bijbehorende kaartje zijn gevisualiseerd. De portefeuillehouders constateren echter dat in de planMER een ruimer onderzoeksgebied wordt ingetekend dan gevisualiseerd op het kaartbeeld. Voorafgaand aan het ter visie leggen van de ontwerp VRM wensen zij bestuurlijke afspraken te maken over de nadere invulling van locaties (gekoppeld aan gemeentegrenzen en aantallen). Ter verduidelijking hiervan kan nader kaartbeeld worden verstrekt;
- De portefeuillehouders constateren verder dat een enkele locatie (Plaatweg) die wel in het bestuurlijk aanbod is opgenomen, nu nog niet meetelt in de totale opgave (150 MW + overcapaciteit). De portefeuillehouders zijn van mening dat dit onterecht is. Het vergelijkbaar planonderzoek laat namelijk zien dat er sprake is van een kansrijke locatie. Gemeente Nissewaard zal voorafgaand aan het ter inzage leggen van de ontwerp-VRM aanvang maken

met het betrekken van de omgeving. Dit betekent dat de locatie na afloop van de zienswijzenperiode (ontwerp-VRM) kan worden toegevoegd aan de VRM en om die reden ook moet meetellen. Een andere werkwijze, zoals het inwisselen tegen een andere (door de provincie aangeduide) locatie binnen de gemeente leidt tot onrust en verkeerde verwachtingen.

- De portefeuillehouders zijn blij met de handreiking van de provincie om de gemeenten te ondersteunen bij de realisatie van locaties. Het gesprek hierover gaan zij graag aan.

**Gemeente
Albrandswaard**

Gedeputeerde Staten Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Uw brief van: 29-11-2016
Uw kenmerk: DOS-2007-0015748
Bijlage(n): Geen

Ons kenmerk: 1166997
Contact: H. van der Linden
Doorkiesnummer: +31105061710
E-mailadres: h.v.d.linden@bar-organisatie.nl
Datum:

VERZONDEN 22 DEC. 2016

Betreft: : Reactie handreiking windenergie

Geacht college,

Op 29 november 2016 heeft u ons een brief gestuurd over de handreiking voor het realiseren van 150 MW windenergie in het gebied van de voormalige stadsregio. In deze brief geeft u aan dat de handreiking zoals besproken in het bestuurlijk overleg van 18 november 2016 nog onvoldoende capaciteit biedt voor de benodigde MW. Verder heeft u in deze brief aangegeven dat de heer Van Belzen heeft gememoreerd dat *alle* convenantpartijen de verantwoordelijkheid hebben om de opgave te halen.

Wij willen hierbij nadrukkelijk aangeven dat onze gemeenteraad zich bij herhaling op het standpunt heeft gesteld dat realisatie van windenergie binnen de gemeente niet tot de mogelijkheden behoort. Een van de zwaarwegende factoren hiervoor is het handhaven van ons dorpse woonmilieu. Dit standpunt is u overigens al geruime tijd bekend.

Raadsstandpunt

Het standpunt van onze gemeenteraad is helder en eenduidig. Wij hebben dan ook geen handreiking gedaan voor mogelijke locaties. Verder dringen wij er bij u op aan de beide locaties zoals opgenomen in de PlanMER - Beneluxster en Distripark Eemhaven - niet op te nemen in de herziening van de VRM.

Verantwoordelijkheid

Albrandswaard neemt haar regionale verantwoordelijkheid op het gebied van onder andere natuur en recreatie in het Buytenland van Rhoon. Dit project beslaat 27 % van het grondgebied van de gemeente.

Daarnaast willen wij u verzoeken om bij de herziening van de VRM aandacht te besteden aan differentiatie tussen gemeenten in de regio. Hierbij behoudt elke gemeente de eigen identiteit, met de bij de identiteit en schaalgrootte passende oplossingen en opgaven.

Betreft: Reactie handreiking windenergie

Pagina 2 van 2

Voortgang energietransitie

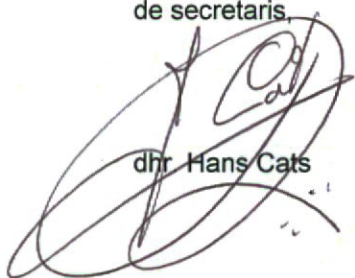
Als gemeente zetten wij ons van harte in voor duurzaamheid. Zo zijn wij onder andere bezig om een aantal gemeentelijke panden te voorzien van zonnepanelen om in de eigen energie te voorzien. Ook zijn wij in vergevorderd stadium bij de realisatie van een energiepark met een vermogen van 5 MW met daarbij de mogelijkheden tot energieopslag.

Uiteraard willen wij ook graag met u in gesprek blijven over andere vormen van duurzame energieopwekking en opslag binnen Albrandswaard.

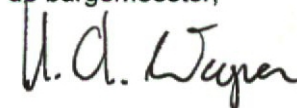
Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Albrandswaard,

de secretaris,

dr. Hans Cats

de burgemeester,

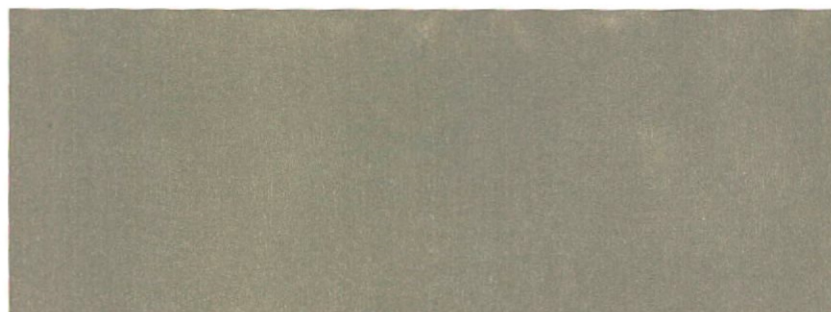

drs. Hans-Christoph Wagner

Postbus 1000
3160 GA Rhoon

R02CC 2509LP602

Handreiking t.a.v. gemeentelijke locaties Windenergie

Betrokken gemeente: Barendrecht

Portefeuillehouder: Monhemius

Ontvangen d.d. 1-11-2016 (per e-mail verzonden aan dhr. f. Beerepoot)

- Bijlage bij betreffende e-mail –

Gemeente:	Barendrecht	Locatie	Nr.	Aantal windmolens	Realiseerbaar MW
		1. Heinenoord 2. BT Oost 3. Vaanplein		3, 3, 3	
Opnemen in voorkeursalternatief?					
Barendrecht is, gezien de ligging en de druk (veiligheid, milieu) waar Barendrecht al mee te maken heeft, tegen de grootschalige ruimtelijke impact die windturbines met zich meebrengen. Daarom is Barendrecht zeer intensief bezig met het onderzoeken naar mogelijkheden van alternatieve vormen van duurzame energie, zoals bijvoorbeeld zonne-energie en geo-thermie. Op dit gebied heeft Barendrecht recent ook vorderingen gemaakt, richting de uiteindelijke ambitie om in 2030 een CO2 neutrale gemeente te zijn. 1. De locatie Heinenoord (Zuidpolder) dient niet opgenomen te worden in het voorkeursalternatief. De impact van windturbines op dit recreatiegebied zouden dusdanig groot zijn, dat de recreatieve waarde die overblijft niet in verhouding staat tot de investeringen die in het gebied gedaan zijn (ook door de voormalige stadsregio en de gemeente Rotterdam). 2. Voor de locatie BT Oost geldt dat de impact op recreatiegebieden of bewoners hier vele malen kleiner is dan de locatie Zuidpolder. Deze locatie heeft zeker niet de voorkeur van de gemeente Barendrecht, maar voor deze locatie zou nader onderzoek gedaan kunnen worden. Aangezien deze locatie in het planMER onderzoek ook op het grondgebied van de gemeente Ridderkerk ligt, dient hiervoor afstemming plaats te vinden met de gemeente Ridderkerk. Voor het nadere onderzoek dient in elk geval rekening gehouden te worden met het toetsingskader van de gemeente Barendrecht. 3. Voor de locatie Vaanplein geldt dat de impact op recreatiegebieden of bewoners van de gemeente Barendrecht vele malen kleiner is dan op het recreatiegebied Zuiderpark en de bewoners van de gemeente Rotterdam. Ook voor deze locatie geldt dat deze niet de voorkeur heeft van de gemeente Barendrecht, maar hier wel nader onderzoek naar gedaan zou kunnen worden. Dit met in het achterhoofd het toetsingskader van de gemeente Barendrecht.					
Voorwaarden t.a.v. locatie?					
- Het vastgestelde toetsingskader door de gemeente Barendrecht, is voor alle drie de locaties een					

randvoorwaarde voor het realiseren van windturbines.

- Voor alle locaties geldt dat in het nader onderzoek zeer zorgvuldig naar alle aspecten gekeken dient te worden, waarbij invloed op de radar en de invloed van luchthaven Rotterdam-The Hague Airport in elk geval als aanvullende aspecten meegenomen moeten worden.

Aanvullend geldt per locatie:

- Ad 1. De conclusie van het door de provincie uitgevoerde onderzoek van Vista, naar het landschappelijk effect van het realiseren van windturbines aan beide zijden van de Oude Maas, is wat ons betreft onvoldoende meegenomen in de afweging van de locatie Heinenoord.
- Ad 1. Er is sprake van een Natura 2000 gebied
- Ad 1. Er is nog steeds onduidelijkheid over de vraag of windmolens de binnenvaart belemmeren.
- Ad 2. De locatie en eventuele exacte bepaling van de locatie van windturbines, dient in overleg met de gemeente Ridderkerk plaats te vinden.
- Ad 3. Over deze locatie dient afstemming plaats te vinden met de gemeente Rotterdam, aangezien het directe effect op het Zuiderpark en bewoners van de gemeente Rotterdam groter is dan voor de gemeente Barendrecht.

Nadere afstemming nodig?

1. Afstemming nodig met gemeente Binnenmaas in relatie tot het onderzoek van Vista (zoals hiervoor benoemd)
2. Afstemming nodig met gemeente Ridderkerk.
3. Afstemming nodig met gemeente Rotterdam.

Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden

Het aantal inhoudelijke onduidelijkheden is dusdanig groot, dat een opsomming hier niet gegeven kan worden. Veel aspecten dienen nog in aanvullen onderzoek uitgezocht te worden. De kwalitatieve wegen in het planMER, bijvoorbeeld voor de aspecten landschap en recreatie, dienen in aanvullend onderzoek nader uitgewerkt te worden.

Geachte mevrouw Bom-Lemstra,

Als provincie heeft u een concept-milieueffectonderzoek (planMER) laten uitvoeren naar alternatieve locaties voor windenergie in de voormalige Stadsregio Rotterdam. Dit omdat de eerder afgesproken locaties in het Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam tot op heden geleidt heeft tot circa 43 megawatt (MW) wat niet voldoet aan de doelstelling van minimaal 150 MW. De concept planMER bevat meer megawatt waardoor een aantal onderzoekslocaties kunnen afvallen dan wel met minder megawatt gerealiseerd kunnen worden.

Windenergie is onderdeel van de duurzaamheidsagenda

In de duurzaamheidsagenda 2015-2017 staat dat we in beginsel positief staan tegenover de inpassing van windenergie in de gemeente, mits de hinder voor omwonenden zeer beperkt blijft en participatie van bedrijven en omwonenden mogelijk is. Daarmee wil de gemeente invulling geven aan het Convenant Realisatie windenergie Stadsregio Rotterdam. Als gemeente hebben we dit convenant in 2012 ondertekend en voelen we ons gebonden aan de realisatie van deze gezamenlijke opgave. Schone door ons zelf opgewekte energie heeft een positieve invloed op ons milieu, de concurrentiepositie van onze bedrijven en dus op onze economie en werkgelegenheid.

Locatie Stormpolder als duurzaam centrum van de (maritieme) maakindustrie

De Stormpolder is in de planMer onderzocht als alternatieve locatie (locatie 11 van de onderzoekslijst). Het gebied is een gezonde bedrijventerrein met een mix van middel- en kleinbedrijven en internationale bedrijven met name in de (maritieme) maakindustrie. Door de plaatsing van windmolens ontstaat er de mogelijkheid om in het gebied zelf (een deel van) de benodigde energie op te wekken.

De Stormpolder biedt volgens de planMER plaats aan drie windmolens

Uit de uitkomsten van het planMER-proces blijkt dat windenergie op een beperkt deel van de Stormpolder potentie heeft. Dit resulteert in een 'drietal schuifvakken' waarvan dat exacte positionering van de windmolens onduidelijk is. Deze schuifvakken lijken vrijwel geheel onderdeel uit te maken van bedrijfslocaties dan wel privaat eigendom. Daarom vragen wij aandacht voor het volgende.

Positionering windmolens moet geen belemmering zijn voor huidige bedrijvigheid

Het is voor bedrijven een onmogelijke situatie om windmolens halverwege in hun bedrijfsterrein te positioneren. Daarom is het noodzakelijk duidelijker te krijgen waar de drie molens precies gesitueerd kunnen worden. Duidelijke kaders met betrekking tot de minimaal te respecteren afstand tot bedrijfsgebouwen, bedrijvigheid en de waterkant zijn daarbij van belang. Daarmee kunnen we concreter maken of windmolens in Krimpen aan den IJssel überhaupt inpasbaar zijn en duidelijkheid creëren voor onze bedrijven.

Specifieke aandacht voor de rol van Rijkswaterstaat

In onze zienswijze op het startdocument van de planMER hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor het betrekken van Rijkswaterstaat bij het proces. Rijkswaterstaat geeft aan dat bij windmolens in beginsel een afstand tot 50 meter van het water geldt. Daarbij merken ze op dat nader onderzoek tot een precisering van dit criterium kan leiden, gezien de afhankelijkheid van radarzichtlijnen. Meer duidelijkheid hierover is gewenst.

Beperkte subregionale afstemming

De locatie Stormpolder heeft naast onze eigen gemeente effect op de gemeente Ridderkerk, Rotterdam en Capelle aan den IJssel. Bij subregionale afstemming is gebleken dat vanuit Ridderkerk zorgen zijn geuit over de situatie dat zij rondom met windmolens wordt geconfronteerd. Gemeente Ridderkerk heeft aangegeven ook zorgen te hebben over de

positionering van drie windmolens aan Krimpense zijde. Afstemming met de buurgemeenten Rotterdam en Capelle heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden waardoor wij een kanttekening plaatsen bij onze inbreng.

Voorbehoud op de Krimpense dan wel regionale inbreng

De locatie Stormpolder heeft naast onze eigen gemeente effect op de gemeente Ridderkerk, Rotterdam en Capelle aan den IJssel. Bij subregionale afstemming heeft gemeente Ridderkerk aangegeven zorgen te hebben over de positionering van drie windmolens aan Krimpense zijde. Afstemming met de buurgemeenten Rotterdam en Capelle heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden. Gemeente Rotterdam heeft aangegeven dat ze pas later dan 7 november haar interne onderzoek naar de locaties kan afronden. Daarom kunnen wij als regio niet voor 7 november ons 'bod' neerleggen. Rotterdam grenst immers zo ongeveer aan elke regiogemeente. Daarmee maken we een voorbehoud op de reactie van regiogemeenten en specifiek op de inbreng van Krimpen aan den IJssel.

Met vriendelijke groet,

C.A. Oosterwijk
Wethouder Duurzaamheid

Handreiking t.a.v. locaties Windenergie

Betrokken gemeente: Lansingerland

Portefeuillehouder: Heuvelink

Ontvangen d.d. 1-11-2016 (per e-mail verzonden aan dhr. f. Beerepoot)

- Kopie van tekst uit betreffende e-mail -

Reactie

Zoals is afgesproken op het bestuurlijk overleg van vrijdag 28 oktober mail ik je hierbij het voorstel van Lansingerland aan de provincie over de windlocaties in het kader van de planMER windenergie.

- Op basis van gesprekken met initiatiefnemers, en met een verbreding van het zoekgebied zoals hieronder beschreven, lijkt het er op dat de gemeente Lansingerland kan voldoen aan de afspraken uit het convenant om 12 MW op te stellen op Bleizo/ Prisma/ Overbuurtschepolder. Het blijft echter een bijzonder complex en precair proces waarbij onder andere in overleg met de omgeving gekomen moet worden tot een acceptabele invulling van deze locaties. De te nemen besluiten van de gemeenteraad zijn hierin van groot belang
- Wij zijn gestart met het maatschappelijk spoor en informeren binnenkort onze inwoners over de ontwikkelingen rondom windenergie. Wij hebben daarover ambtelijk contact met de provincie. Ik nodig u dan ook nadrukkelijk uit om actief met ons te participeren in dit maatschappelijk spoor zodat wij elkaars taken en verantwoordelijkheden eenduidig integreren in dit maatschappelijk spoor.
- Om het maatschappelijk draagvlak binnen de gemeente te behouden zouden naar onze mening de volgende stappen in het kader van de voorbereiding van de VRM moeten gebeuren:
 - o De gemeente Lansingerland is van mening dat bij het bepalen van de Voorkeursvariant de onderzoeksgebieden 13 (A/B) en 14 (Oudeland en Lage Bergse Bos) niet opgenomen moeten worden in de ontwerp VRM. Er geldt voor deze gebieden een hoogte beperking vanwege Rotterdam-airport (30 tot 40 meter) in deze gebieden. De huidige VRM (artikel 2.4.1 lid 3) maat middel grote turbines tot 45 meter al mogelijk. Verder onderzoek in het huidige VRM traject is m.i. daarmee niet zinvol en het laten staan van deze locaties in de Voorkeursvariant leidt tot onnodige onrust bij politiek en bewoners waarmee het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt.
 - o De onderzoeksgebieden 12, 15 en 16 moeten wat ons betreft in samenhang beoordeeld worden. Verder dient het betreffende onderzoeksgebied (12,15,16) uitgebreid te worden naar het zuiden, zoals ambtelijk ook al eerder aan is gegeven bij het ter visie liggen van de NRD. Er wordt door initiatiefnemers hier ruimte gezien voor de plaatsing van 2 turbines in het noordelijk deel van het glastuinbouwgebied Overbuurtschepolder. Het niet opnemen van dit gebied betekent dat het voor de gemeente onmogelijk wordt om de afspraken uit het convenant voor 12 MW na te komen.
 - o Voor een goed totaal beeld voor zowel ruimtelijke inpassing als mogelijke interferentie dienen ook de bestaande windturbines op de locatie Lansinghage (Zoetermeer) in het onderzoek te worden betrokken. In dit gebied is zoals bekend ook nog een optie voor een 4^e turbine in het zuidelijke deel van dit gebied.

- o In het Concept MER wordt nu nog de verkeur uitgesproken voor een lijn opstelling in de zoekgebieden Bleizo/ Prisma. De aanwezige belemmeringen en lopende ontwikkelingen maken dit zo goed als onmogelijk. Bovendien wordt het gebied omgeven door drie 380kV verbindingen (masten van circa 65 meter en een strategisch transformatorstation). Een zorgvuldige en gedragen landschappelijke inpassing kan naar ons idee ook zonder lijn opstelling worden gevonden. gevonden. In ons eigen traject zullen we het aspect landschappelijke inpassing betrekken bij de te maken keuzes.

Daarnaast doen wij een beroep op de provincie om goed met ons te overleggen en informatie te delen. De gemeente Lansingerland is zoals gezegd met diverse initiatiefnemers in overleg om de mogelijkheid van windturbines te verkennen rondom de A12. In het kader van dit vooronderzoek zijn al diverse technische onderzoeken uitgevoerd en is met enkele belanghebbenden (zoals leidingeigenaren, het ministerie van I&M) vooroverleg geweest. Wij stellen graag onze onderzoeken aan u ter beschikking.

Bijlagen bij e-mail d.d. 1 november 2016

Gemeente:	Lansingerland	Locatie	Nr.	Aantal windmolens	Realiseerbaar MW
		Bleizo/ Prisma/ Overbuurtschepolder	12/ 15/ 16	4	12
Opnemen in voorkeursalternatief?					
Ja Op basis van gesprekken met initiatiefnemers, en met een verbreding van het zoekgebied zoals hieronder beschreven, lijkt het er op dat de gemeente Lansingerland kan voldoen aan de afspraken uit het convenant om 12 MW op te stellen op Bleizo/ Prisma/ Overbuurtschepolder. Het blijft echter een bijzonder complex en precair proces waarbij onder andere in overleg met de omgeving gekomen moet worden tot een acceptabele invulling van deze locaties. De te nemen besluiten van de gemeenteraad zijn hierin van groot belang.					
Voorwaarden t.a.v. locatie?					
In het Concept MER wordt nu nog de verkeur uitgesproken voor een lijn opstelling in de zoekgebieden Bleizo/ Prisma. De aanwezige belemmeringen en lopende ontwikkelingen maken dit zo goed als onmogelijk. Bovendien wordt het gebied omgeven door drie 380kV verbindingen (masten van circa 65 meter en een strategisch transformatorstation). In ons eigen traject zullen we het aspect landschappelijke inpassing betrekken bij de te maken keuzes. Verder dient het betreffende onderzoeksgebied (12,15,16) uitgebreid te worden naar het zuiden. Er wordt door initiatiefnemers hier ruimte gezien voor de plaatsing van 2 turbines in het noordelijk deel van het glastuinbouwgebied Overbuurtschepolder.					
Nadere afstemming nodig?					
Wij zijn gestart met het maatschappelijk spoor en informeren binnenkort onze inwoners over de ontwikkelingen rondom windenergie. Wij hebben daarover ambtelijk contact met de provincie. Ik nodig u dan ook nadrukkelijk uit om actief met ons te participeren in dit maatschappelijk spoor zodat wij elkaars taken en verantwoordelijkheden eenduidig integreren in dit maatschappelijk spoor. Daarnaast doen wij een beroep op de provincie om goed met ons te overleggen en informatie te					

delen. De gemeente Lansingerland is zoals gezegd met diverse initiatiefnemers in overleg om de mogelijkheid van windturbines te verkennen rondom de A12. In het kader van dit vooronderzoek zijn al diverse technische onderzoeken uitgevoerd en is met enkele belanghebbenden (zoals leidingeigenaren, het ministerie van I&M) vooroverleg geweest. Wij stellen graag onze onderzoeken aan u ter beschikking.

Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden

De onderzoeksgebieden 12, 15 en 16 moeten wat ons betreft in samenhang beoordeeld worden. Verder dient het betreffende onderzoeksgebied (12,15,16) uitgebreid te worden naar het zuiden, zoals ambtelijk ook al eerder aan is gegeven bij het ter visie liggen van de NRD. Er wordt door initiatiefnemers hier ruimte gezien voor de plaatsing van 2 turbines in het noordelijk deel van het glastuinbouwgebied Overbuurtschepolder. Het niet opnemen van dit gebied betekent dat het voor de gemeente onmogelijk wordt om de afspraken uit het convenant voor 12 MW na te komen.

Voor een goed totaal beeld voor zowel ruimtelijke inpassing als mogelijke interferentie dienen ook de bestaande windturbines op de locatie Lansinghage (Zoetermeer) in het onderzoek te worden betrokken. In dit gebied is zoals bekend ook nog een optie voor een 4e turbine in het zuidelijke deel van dit gebied.

Gemeente: Lansingerland	Locatie	Nr.	Aantal windmolens	Realiseerbaar MW
	Oudeland en Lage Bergse Bos	13 (A/B) en 14	0	0 MW
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Nee De gemeente Lansingerland is van mening dat bij het bepalen van de Voorkeursvariant de onderzoekgebieden 13 (A/B) en 14 (Oudeland en Lage Bergse Bos) niet opgenomen moeten worden in de ontwerp VRM. Er geldt voor deze gebieden een hoogte beperking vanwege Rotterdam-airport (30 tot 40 meter) in deze gebieden. De huidige VRM (artikel 2.4.1 lid 3) maat middel grote turbines tot 45 meter al mogelijk. Verder onderzoek in het huidige VRM traject is m.i. daarmee niet zinvol en het laten staan van deze locaties in de Voorkeursvariant leidt tot onnodige onrust bij politiek en bewoners waarmee het maatschappelijk draagvlak voor windenergie afneemt.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Locatie technisch niet haalbaar				
Nadere afstemming?				
Niet nodig				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
Geen				

Gemeente:	Locatie	Nr.	Aantal windmolens	Realiseerbaar MW
Maassluis	De Dijk	17	3	0
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Nee In PlanMER als weinig kansrijk aangemerkt. De meeste positieve scores richten zich op de mogelijke kansen van versterking met andere onderzoeksgebieden (ihb nrs. 37-39) bij Vlaardingen. Gelet op hun motivering is het maar de vraag of deze wel gerealiseerd gaan worden. Kortheidshalve wordt verwezen naar onze eerdere reactie; een te grote inbreuk op landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden en niet nabij woningen en de begraafplaats.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Niet van toepassing				
Nadere afstemming nodig?				
Ja, met Rotterdam				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
Afstemmen in hoeverre de geplande capaciteit bij Maassluis gecompenseerd kan worden bij Rotterdam. Een eerste verkennende ambtelijk overleg heeft 2/11 plaatsgevonden. Verder aandachtspunt dat de begraafplaats op De Dijk niet in de beoordeling van Pondera is meegenomen.				

Handreiking t.a.v. gemeentelijke locaties Windenergie

Betrokken gemeente: Ridderkerk

Portefeuillehouder: Japenga

Ontvangen d.d.- 2-11-2016 (per e-mail verzonden aan dhr. f. Beerepoot)

- Kopie van tekst uit betreffende e-mail -

Reactie

De gemeente Ridderkerk werkt voortvarend om duurzaamheid te bevorderen in de gemeente en tracht hierbij het aandeel duurzame energie te vergroten. Met o.a. de drie windturbines in Nieuw Reijerwaard wordt hieraan een bijdrage geleverd.

Het planMER bevat conclusies (op hoofdlijnen) per aspect. Uit het onderzoek komt voort dat de locatie Ridderhaven – Donkersloot ‘weinig kansrijk’ is lattend op cultuurhistorie. We onderschrijven deze conclusie volledig. De plaatsing van windturbines nabij de bijzondere waarden van Kinderdijk doet afbreuk aan de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van deze 17^e eeuwse watermachine. Dit onderzoeksgebied vindt derhalve geen aansluiting bij het bestaande landschap en is dermate negatief dat wij u verzoeken deze locatie niet mee te nemen in het voorkeursalternatief. Immers ligt deze locatie hemelsbreed op kleinere afstand van de molens van Kinderdijk dan de locatie Alblasserdam / Nedstaal. Terwijl deze laatste locatie is afgefallen vanwege de zeer grote impact op de waarden van Werelderfgoed Kinderdijk.

Onderzoeksgebied bedrijventerrein Oost (oost 2 in Barendrecht) is gesitueerd nabij relatief veel gevoelige objecten en woningen in o.a. Ridderkerk. Deze inwoners hebben tevens te maken met de realisatie van het bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard en daarmee de reeds vastgestelde drie windturbines. Meer windturbines in de omgeving van Nieuw Reijerwaard betekent een nog grotere druk. Dit vinden wij zeer onwenselijk in het licht van de leefbaarheid en cumulatieve effecten in dit gebied. Gelet op de negatieve beoordeling m.b.t. de inferentie met het windenergieproject Nieuw Reijerwaard van de locatie Bedrijventerrein Oost vragen wij u de locatie als niet geschikt voor windenergie aan te merken. Het gaat hierbij zowel om de cumulatie met Nieuw Reijerwaard als de storende inferentie met Nieuw Reijerwaard vanwege de verschillende oriëntatie van de windenergieparken.

Ook bij het onderzoek naar onderzoeksgebied Stormpolder (Krimpen aan den IJssel) komt naar voren dat er relatief veel gevoelige objecten nabij zijn. De aansluiting bij het bestaande landschap is echter positiever. Aandachtspunt hierbij is de afstand tot het werelderfgoed Kinderdijk (circa 4 kilometer). Vanuit Kinderdijk zullen de windturbines op enkele plekken zichtbaar zijn. Bovendien brengen wij de afstand tot de bestaande bebouwing in Ridderkerk en Beverwaard graag extra bij u onder de aandacht.

Handreiking Voorkeursalternatieven locaties windenergie Vlaardingen

Inleiding

Mede op basis van de uitkomsten van de PlanMER is de provincie voornemens op 18 november a.s. haar Voorkeursalternatieven voor windlocaties te bespreken met de duurzaamheidswethouders van de voormalige stadsregio gemeenten. De provincie heeft de gemeenten gevraagd haar handreikingen te doen om tot de Voorkeursalternatieven te komen. Dit kan individueel per gemeente of in samenwerking met aangrenzende gemeenten. De deadline is 7 november a.s.

De gemeente Vlaardingen is bereid deze handreiking te doen omdat wij er belang aan hechten dat een zorgvuldige afweging plaatsvindt welke locaties in de VRM als windlocatie worden opgenomen. Voordat wij de handreiking doen willen wij u deelgenoot maken van de Vlaardingse context die mede de voorwaarden bepalen waaronder wij de handreiking doen.

Context Vlaardingen

Wij onderkennen het belang van windenergie om onze klimaatdoelen te halen. Tijdens de Klimaattop Vlaardingen is dit nog eens bevestigd. Wij streven naar een evenwichtige mix van de diverse vormen van duurzame energie en willen fossiele brandstoffen zo snel mogelijk uifaseren.

Welke rol windenergie hierin kan spelen wordt momenteel onderzocht mede naar aanleiding van een unaniem aangenomen motie. De uitkomsten hiervan gaan eind januari a.s. door de raad vastgesteld worden in een Beleidskader Windenergie. Hierin worden geschikte locaties aangewezen en toetsingscriteria en voorwaarden voor participatie vastgesteld. Een belangrijk uitgangspunt voor zowel raad als college is dat er een balans moet zijn tussen lasten en lusten van windturbines. Wij willen dan ook maximale ruimte geven aan lokale initiatieven (o.a. Vlaardings Energiecollectief) om te participeren in windturbines of deze zelf te exploiteren.

Binnen college en raad is sprake van een constructieve houding ten aanzien van windenergie. Dit wordt mede bepaald door het gedeelde uitgangspunt dat locaties aanvaardbaar zijn als er balans is tussen lasten en lusten. Op basis van gesprekken die tot nu toe met college, raad en bewoners/bedrijven hebben plaatsgevonden lijkt het erop dat windturbines in de Rivierzone ruimtelijk aanvaardbaar zijn omdat ze onderdeel uitmaken van het industriële karakter van het gebied en naar verwachting weinig/geen hinder geven voor bewoners. In welke mate bedrijven in dit gebied bereid zijn mee te werken is nog niet duidelijk. Daar tegenover staat dat er grote weerstand is tegen de locaties Oeverbos en A20 Noordzijde (Broekpolder) vanwege de inbreuk op het open landschap en de ecologische en recreatieve waarden. Dit hebben wij u 8 december 2015 reeds gemeld in onze zienswijze op de PlanMER.

Bij het Oeverbos (locatienr. 39) is vanwege de aanleg van de Blankenburgverbinding - onder grote maatschappelijke en politieke druk - veel werk gemaakt van het zoveel mogelijk behouden/compenseren van de kwaliteiten van dit gebied. Daartoe is een Kwaliteitsplan opgesteld voor o.a. het behoud van het open landschap en saldo nul voor geluid en lucht. Het Oeverbos wordt getransformeerd naar een aantrekkelijk gebied voor dagrecreatie. De provincie heeft dit plan onderschreven. Windturbines verhouden zich niet met de uitgangspunten van dit kwaliteitsplan.

Voor de locatie A20 Noordzijde (locatienr. 36) geldt dat dit het groene hart van Vlaardingen is en één van de drivers waardoor Vlaardingen Groenste Stad van Nederland is geweest. Windturbines op deze locatie komen "midden in de stad" te staan en verstoren de ecologische en recreatieve waarden van dit gebied.

Handreiking Vlaardingen

Met inachtneming van de hiervoor geschetst context zien wij kansen om naast de twee al gerealiseerde windturbines bij de Groote Lucht circa drie tot vier extra windturbines te realiseren in de Rivierzone (nrs. 38, 40, 41 en 42). Voor de locaties Oeverbos (nr. 39) en A20 Noordzijde (nr. 36) zien wij geen kansen vanwege de grote inbreuk op landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden. De locatie Vergulde Hand West (nr. 37) is voor ons nog een twijfellocatie vanwege de nabijheid van woningen en toekomstige inrichting van dit bedrijventerrein.

Dit standpunt is onder voorbehoud van besluitvorming binnen college en raad, maar willen wij u toch alvast meegeven zodat u een weloverwogen beslissing kunt nemen om tot maatschappelijk gedragen windlocaties te komen.

Verder zijn onze wensen die wij in de zienswijze op de PlanMER hebben verwoord (brief 8 december 2015) nog onverminderd van kracht: actief sturende rol van de provincie op een evenredige verdeling van de lasten over de gehele regio, met medeneming van de twee turbines die op ons grondgebied al gerealiseerd zijn; het belang van een open en transparant proces en goed afgestemde en empathische communicatie met onze burgers voor een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak.

Vanwege het korte tijdsbestek zijn wij niet in de gelegenheid geweest af te stemmen met onze buurgemeenten Schiedam en Maassluis. Dit zullen wij alsnog doen. De uitkomst hiervan zal tijdens het bestuurlijk overleg van 18 november a.s. worden ingebracht.

In de bijlage vindt u per locatie nadere toelichting op onze handreiking.

Gemeente: Vlaardingen	Locatie	Nr.	Aantal windmolens PlanMER	Realiseerbaar MW
	Rivierzone van Beneluxtunnel t/m Koggehaven	38, 40, 41, 42	4	4
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Ja. In PlanMER onder voorwaarden als kansrijk aangemerkt. Maatschappelijk aanvaardbare locatie langs het water in een gebied met een industrieel karakter (waar de horizon al bepaald wordt door hoge objecten) en waarschijnlijk geringe kans voor overlast voor woningen aan noordzijde spoor en in beoogde en deels al in uitvoering zijnde nieuwbouwprojecten Galgkade en Schiereiland. Concreet initiatief van één ondernemer in 't Scheur (in samenwerking met andere) voor 2 windturbines. Wat ouder initiatief van één ondernemer in Koggehaven voor 1 turbine dat momenteel stil ligt.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Medewerking van grondeigenaren en omliggende bedrijven en geen overlast voor woningen. Voldoende participatie omwonenden en omliggende bedrijven.				
Nadere afstemming?				
Afstemming met Schiedam i.r.t. locatie 42 en 35.				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
Nader onderzoek naar concrete locaties zou uit moeten wijzen of plaatsing hinder veroorzaakt voor woningen en kan qua veiligheid (omliggende bedrijven, gevaarlijke stoffen e.d.).				

Gemeente: Vlaardingen	Locatie	Nr.	Aantal windmolens PlanMER	Realiseerbaar MW
	A20 Noordzijde (Broekpolder)	36	3	0
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Nee. In PlanMER als weinig kansrijk aangemerkt. Te grote inbreuk op landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden. Turbines komen "midden in de stad" te staan. Aan westzijde en uiterste oostzijde van het zoekgebied overlast voor woningen aan andere zijde snelweg respectievelijk waterweg. In het gebied bevinden zich een zorginstelling, manege en vele sportaccommodaties die naar verwachting hinder van de turbines zullen ervaren.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Niet van toepassing				
Nadere afstemming nodig?				
Niet nodig, ligt ver van andere gemeenten. Gemeente Midden Delfland heeft ambtelijk aangegeven geen voorstander te zijn.				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
Niet van toepassing				

Gemeente: Vlaardingen	Locatie	Nr.	Aantal windmolens PlanMER	Realiseerbaar MW
	Oeverbos	39	5	0
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Nee. Te grote inbreuk op landschappelijke, ecologische en recreatieve waarden. Afspraken over kwaliteitsplan om effecten aanleg Blankenburgtunnel te beperken/compenseren verhouden zich niet met windturbines: Behoud open gebied polders Midden Delfland, handhaven saldo nul geluid en lucht, rietputten aan noordzijde van de dijk, transformatie/kwaliteitsimpuls van gebied naar dagrecreatiegebied etc.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Niet van toepassing				
Nadere afstemming?				
Afstemming wordt gezocht met Maassluis in relatie tot locatienr. 17				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
In PlanMER is onvoldoende onderzocht wat de effecten op de Rietputten is en op de versterkte recreatiefunctie van het gebied. Kwaliteitsplan en de daarin opgenomen afspraken wordt in zijn geheel niet benoemd.				

Gemeente: Vlaardingen	Locatie	Nr.	Aantal windmolens PlanMER	Realiseerbaar MW
	Vergulde Hand West	37	1	0
Opnemen in voorkeursalternatief?				
Nee, vooralsnog niet. In PlanMER niet als kansrijk aangemerkt, m.n. vanwege hinder voor nabijgelegen woningen en slechte ruimtelijke inpasbaarheid (geen onderdeel lijnopstelling). Vanwege eigendom gronden kansen voor lokale initiatief om windturbines te exploiteren.				
Voorwaarden t.a.v. locatie?				
Wellicht haalbaar als locaties aan westrand van gebied onderzocht worden.				
Nadere afstemming?				
Niet van toepassing				
Nader onderzoek nodig en/of inhoudelijke onduidelijkheden				
Nader onderzoek zou uit kunnen wijzen of plaatsing van één of twee turbines aan de westrand van het industrieterrein haalbaar is gelet op hinder voor omliggende bebouwing. Hierbij dienen ook de effecten op het naastgelegen recreatie en natuurgebied meegenomen te worden.				